
Na okraj výstavy Nahlédnutí s PhDr. Janou Skarlantovou, Pedagogická fakulta UK v Praze

---

Výtvarné umění je o vidění. Na okraj výstavy Nahlédnutí s PhDr. Janou Skarlantovou, Pedagogická fakulta UK v Praze

Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze otevřela minulý čtvrtek výstavu nazvanou Nahlédnutí. Představuje v ní práce posluchačů výtvarného oboru partnerské Pädagogische Hochschule Heidelberg. Výstava je pokračováním společného projektu obou univerzit „Výtvarné umění – naše společná řeč/Bildene Kunst – unsere gemeinsame Sprache.“ K vidění je ve Studentském klubu UK v Celetné ul. 20, Praha 1, do 12. prosince.

Výstava Nahlédnutí je výsledkem společného partnerského projektu dvou univerzit. Mohla byste tento projekt podrobněji představit?

Projekt „Výtvarné umění – naše společná řeč“ vznikl před dvěma lety. V jeho rámci proběhla vloni na univerzitě v Heidelbergu velmi úspěšná výstava nazvaná BAREVNÝ SVĚT. Představily se v ní výtvarné práce českých dětí. Vypadá to možná trochu divně, že jsme se jako katedra, na níž působí řada předních výtvarných umělců, prezentovali pracemi dětí. Tento výběr byl ale záměrný: představili jsme našim kolegům specifika české výtvarné pedagogiky i to, jak se studium výtvarné výchovy promítá do pedagogické práce našich absolventů na školách. Protože zároveň vedu soutěž Alšova země, což je celostátní soutěž dětského výtvarného projevu s nejdelsí tradicí v Evropě, letos slaví 41. výročí svého založení, sestavila jsem skutečně reprezentativní výstavu. Představila různé polohy, jak lze s dětmi výtvarně pracovat. A to vzbudilo veliký ohlas, protože obě naše katedry – v Praze i v Heidelbergu - připravují své posluchače pro pedagogickou praxi. Naše výstava ukázala různé výtvarné techniky a didaktické přístupy na výtvarných pracích dětí od předškolního věku do dospělosti, tedy od čtyř do osmnácti let.

Přesto vaši němečtí kolegové nenásledovali vašeho příkladu a představili své posluchače jako výtvarníky a samostatné tvůrce. Proč si myslíte, že zvolili tento koncept?

To je úplně v pořádku. Oni neměli šanci jako já využít obrovského výtvarného archivu, který je součástí naší katedry a který je velkým didaktickým přínosem pro práci studentů i pedagogů.

Tedy to, co jste v Heidelbergu vystavovali, byly dětské práce z archivu a nikoli práce vašich studentů s dětmi například za poslední rok?

Ano, to byly práce z archivu a my jsme tak prezentovali na základě zpětné vazby českou výtvarnou pedagogiku, jak funguje v praxi, což je myslím ohromně zajímavé pro první poznání, jak na našich školách různých typů a věkových stupňů výtvarná výchova vypadá. Ale je dobré, že naši kolegové přijeli do Prahy s projektem vlastním. Předvedli to, co vytvořili studenti na pracovním soustředění - na výtvarném kurzu v italském městečku Civitella. Je to krásná a zajímavá výstava. Je opravdu „nahlédnutím“ do jejich výtvarné dílny. A my si přejeme, aby naši studenti, kteří jezdí na výtvarná soustředění do Českého Dubu, bohužel ne do Itálie, příští rok v Heidelbergu vystavili své práce, které jsou neméně zajímavé.

Co je tedy hlavním smyslem projektu - předvedení umělecké nebo pedagogické práce studentů vašich fakult? Nebo jen prostá výměna formou výstav?

Forma výstav je samozřejmě důležitá, protože výtvarné umění je o vidění. A je také velmi zajímavé sledovat různé možnosti pedagogického, ale i dětského uchopení jednoho výtvarného problému, například téma portrét nebo krajina. Nemyslím si ale, že zůstaneme jen u výstav. Bylo by to sice reprezentativní, ale trochu jednostranné. Samozřejmě že spolupráce bude daleko hlubší a mnohostrannější. Už teď na naší katedře studují dvě dívky z Heidelbergu a další výměnné pobyty pro studenty i pedagogy obou kateder jsou v rámci programu ERASMUS plánované na další období.

A co výstava samotných pedagogů, uvažujete o něčem takovém?

To by bylo asi až v dalším sledu. Máme řadu vynikajících pedagogů z řad malířů, sochařů i výtvarníků dalších oborů. Mnozí z nich vystavují i v zahraničí. Bylo by hezké, kdybychom se mohli v Praze nebo Heidelbergu setkat s kolegy na společné výstavě. Bylo by co vystavovat z naší i z jejich strany. Ale prozatím jsme v prvních fázích projektu. Začali jsme od dětí, dalším krokem jsou studenti a podle mě, protože jsem spoluautorkou projektu, by třetím krokem mohlo být představit pedagogy naší katedry jako umělecké individuality a výtvarné osobnosti. Další zajímavou možností je uspořádat společnou výstavu prací studentů a pedagogů. Možností se nabízí celá řada.

Bude součástí těchto projektů i teoretická část - společné semináře, workshopy, diskusní kluby nebo dokonce konference?

Rádi bychom, ale projekt je teprve v začátcích a doufáme, že dojde i k výměnným teoretickým akcím a nebude to jen o výstavách. Je ale neoddiskutovatelné, že pro výtvarníka má největší cenu, když dílo vidí. Sám už si teorii dodá, profesionál ví, odkud se čerpá.

V úvodní řeči k výstavě jste naznačila, že na základě úspěšné prezentace na partnerské univerzitě přijely z Heidelbergu studovat do Prahy dvě tamní studentky. Jaký program jste jim v Praze nabídli a jak se jim podařilo vplout do systému studia pedagogiky výtvarné výchovy v Čechách?

Myslím, že docela dobře. Mám informace přímo od studentek Johanny a Danielly a potvrdila to i paní Henrike Schön, která je hlavní vedoucí programu Erasmus na Pädagogische Hochschule v Heidelbergu. Obě studentky jsou velmi spokojené. Máme systém nabídky takových programů, ve kterých si studenti mohou realizovat svůj vlastní projekt. Nabídka programů je vyvěšena v angličtině na webových stránkách fakulty, takže se studenti mohou po poradě se svými pedagogy v klidu a včas rozhodnout, co by je zajímalo nejvíce a náležitě se na svůj projekt připravit. Jak mnohostranný projekt bude a jak ho uchopí, záleží na nich. Inspirací jim může být například samotná Praha jako pokladnice umění, architektury, historie i vztahů česko německých. Studenti ve svém projektu představí svůj pohled – a to je zajímavé pro obě strany. Studenti si také mohou vybrat, s kterými pedagogy budou pracovat a na jaký výtvarný obor se zaměří. Někoho láká keramika, jiného grafická dílna nebo malířský ateliér. Ale i teoretická práce není jen o teorii, protože i tu musí na naší katedře dokumentovat a realizovat výtvarně.

Děkuji za rozhovor. (ká)

